

EDITORIAL

Iti panangibalud kenni Duterte, pairtingen ti pannakirangget iti rehimen US-Marcos

Napalaos la unay ti kinaragsak iti umili a Pilipino nga agtartarigagay iti hustisya ti panangitiliw ken panangibalud iti sigud a daulo a tirano a ni Rodrigo Duterte kadagiti pasilidad iti International Criminal Court (ICC) iti pagilian a The Netherlands idi Marso 11. Maysa daytoy a balligi saan laeng kadagiti biktima iti nasaknap a pampapatay nga inmandar ni Duterte iti bala-bala iti "gera iti droga," nu di ket para kadagiti amin a biktima iti pasista a panagraut panagpagunggan na iti sidong iti terorista a panagturay na.

Luklukatan daytoy ti posibilidad a sungbatan ken madusa ni Duterte kadagiti krimen na iti sangkataoan, banag a dandani imposible iti sidong iti nalungsot bulok nga agturturay a sistema iti pulitika ken hustisya iti Pilipinas.

Walo tawenen ti napalabas sipud rinugian ti ICC ti kaso na. Nakaro pay ti pannakaitantan na gapu iti panagkedked iti rehimen Marcos a makitinnulong iti ICC manipud 2022 gapu iti pannaki-alyansa na idi kadagiti Duterte. Gapu ta napugasen daytoy nga alyansa a pinalubu-

san ni Marcos ti ICC tapno mausar daytoy (uray pay iti panangpatakyas kenni Sara Duterte) iti panangikagumaan na nga ikonsolida ti bileg na ken ikkaten ti dadakkel a lapped iti panggep na a paatiddogen ti panagturay na labes iti 2028.

Ti kinapudno na, sul-ot latta ni Marcos iti pukkaw iti umili tapno pasungbaten ni Duterte kadagiti krimen na, kas iti sul-ot latta isuna kadagiti pukkaw para iti hustisya iti amin a pananglabasing iti karbengan-tao idi panawen iti diktador a panagturay ni ama na. Dagiti pasista a

patakaran iti rehimen Duterte ket isu met ita ti ipatpatungpal ni Marcos Jr tapno nasaknap a lappe-dan ti umili a lumablaba.

Ponpondoan ita dagiti Duterte ti maysa a sistematiko ken nasaknap a kampanya a disimpormasyon ken peke a panagpadamag iti *social media*. Tapno maala ti simpatya iti publiko, parparuaren ita ti kampo a Duterte a "nakakakaasi" ken "biktima" iti pampulitika a pananglipit iti sigud a pasista a tirano, ken ti panangitiliw kenkuana ket pananglabasing iti linteg ken soberanya iti pagilian. Ar-aramaten dagitoy saan a kas argumento iti ICC, nu di ket tapno rubruban ti emosyon dagiti maka-Duterte, ken makapagpagnuay kadagiti rali.

Gabgaburan da ti manupulo a rurog dagiti biktima iti pampapatay idi panawen iti brutal a panagturay ni Duterte. Target iti panangiridis-ridis ken pammutbuteng dagiti biktima ken pamilya da. Ilemlemmeng da ti kinapudno nga inusar ni Duterte ti bileg na iti linged iti "gera iti droga" tapno kontrolen ti suplay ti droga ken agbalin a kabilangan nga apo't droga iti amin a *drug lord* iti Pilipinas. Punpunasen da iti lagip dagiti umili nu kasano da ad-adda a nagrigat ken nagsagaba kadagiti anti-mang-mangged, anti-mannalon, anti-ma-rigrigat ken anti-nasyunal a pataka-

ran ni Duterte, kagiddan iti nakakar-karo a korapsyon ken pananggamrud iti kinabaknang iti pamilya ken alipures na.

Atiddog pay iti laban iti ICC ken dagiti biktima ken umili a Pilipino. Dumalan pay daytoy iti adu a pilko ken tayyek. Rumbeng nga allukoyen ken tulungan nga agsarita ken tumestigo dagiti rinib-ribu pay a biktima ken testigo tapno papigsaen ti kaso iti ICC ken ti panawagan a madusa ni Duterte ken amin a kumplot na kadagiti krimen.

Iti panangusig kenni Duterte iti ICC, nailukat iti barbaro a tay-ak iti pannakidangadang tapno pasungbaten dagiti nauulpit a diktador, tirano ken dagiti nabalkot-iti-landok a pasista, a dandani imposible a madusa iti sidong iti reaksyunaryo a korte iti Pilipinas. Nasken a suportaran ken papigsaen ti panawagan a pumauneg manen ti Pilipinas iti ICC ken iduron ti rehimen Marcos nga aramiden daytoy. Iti sango iti saan a patas a panagraira ken panangipatangpal iti linteg iti aso-aso nga estado iti Pilipinas, ti pannakaipauneg manen iti ICC ket pabor kadagiti rinib-ribu a biktima iti pasista a pananglapped ken terorismo iti estado nga agtartarigagay iti hustisya. Kagiddan na, rum-

beng a pagsaganaan ti panagdarum iti ICC maibusor laban kenni Marcos, kadagiti kumander iti dibi- syon ken batalyon, a daulo iti krimen laban iti sangkataoan ken krimen iti gubat.

Kagiddan na daytoy, rumbeng nga agtultuloy nga isayangkat ti nasaknap a propaganda ken edukasyon tapno maiduron ti panangpasungbat kenni Duterte ken panagsingir kenni Marcos iti panagtultuloy na iti pasista a pananglapped, panangparigat iti umili, korapsyon ken panagbalin a paspasurot iti ganggannaet nga imperyalista nga interes. "Marcos-Duterte, awan nagdumaan na" kadagiti nakaamames a krimen iti ekstrahudisyal a pampapatay, panagdukot, tortyur, panangibalud ken panangisampa iti parparbo a kaso ken panangimula iti ebidensya, laban kadagiti umili a makidangadangang. Rumbeng nga agtultuloy a papigsaen ti pannakilaban kenni Marcos ken kadagiti upisyal militar ken pulis nga agitultuloy iti pasista a panagturay ken panagranggas kadagiti umili.

"Marcos-Duterte, awan nagdumaan na" iti pamarparigat iti umili a Pilipino. Awan nagbaliwan na iti agtultuloy a pananggato iti presyo iti gagatangen, nasaknap nga ki-

naawan panggedan, ken panagsuek iti kabiagan iti mayorya nga umili. Awan nagbaliwan na kadagiti pamarparigat a patakaran a pannakailansa iti nababa a tangdan dagiti mangmangged, nakaad-adu nga importasyon iti bagas ken dadduma pay nga agrikultural a produkto kasukat iti pannakadadael iti lokal a produksyon, ken panangpabor kadagiti ganggannaet a kapitalista a manggamgamrud iti kinabaknang iti pagilian ken mangdaddadael iti aglawlaw. Awan nagbaliwan na iti awan ressat a panagutang, korapsyon kadagiti kontrata iti gobyerno, ismagling, ken sosyohan dagiti kartel ken dagiti sindikato a kriminal.

"Marcos-Duterte, awan nagdumaan na" iti disnudo a mairaman iti risiris iti US ken China. Iti sidong ni Marcos, lallalo nga agari-ari dagiti pwersa militar iti US iti Pilipinas, ken lalo a dumakdakkal ti risgo a mairamraman ti pagilian iti imperyalista a gera, kagiddan iti dumakdakkal a papel iti US iti panangisuplay iti armas ken ramit iti AFP nga ar-armaten iti gera iti pananglapped laban iti umili.

Iti kamaudianan na, ti pudno a panagbalbaliw a tarigagay iti umili ket magun-od laeng babaen iti rebolusyonaryo a panagbalbaliw iti Pilipinas. Agtultuloy a tumaktakder ken lumablabaen ti umili a Pilipino a parparigaten iti imperyalismo, pyudalismo ken burukrata kapitalismo. Rumbeng nga rippuogen ti rinuker a reaksyunaryo a neokolonyal nga estado iti dadakkal a burgesya komprador, dadakkal nga apo't daga ken burukrata kapitalista.

Tapno magun-od ti tarigagay nga hustisya ken pudno a wayawaya, rumbeng nga amin-a-kabaelan a suportaran, itandudo ken pairtingen ti umili a Pilipino ti armado a pannakidangadang iti New People's Army. Babaen laeng iti pannangiballigi iti gubat iti umili masierto a maikkan hustisya iti amin a biktima iti pangidadanes ken pananggundaway ken magun-od ti tartarigagayen a nailian a wayawaya, demokrasya ken sosyalista a masakbayan.

 Tawen LVI No. 6 Marso 21, 2025	
Ti Ang Bayan ket maipabpablaak iti lenggwahe a Pilipino, Bisaya, Iloko, Hiligaynon, Waray ken Ingles. Agawawat ti Ang Bayan kadagiti kontribusyon nga artikulo ken damdamag. Maallukoy met dagiti agbasbasa nga agidanun kadagiti dillaw ken rekomendasyon para iti panagdur-as ti pagiwamak tayo.	
Linaon Editorial: Iti panangibalud kenni Duterte, pairtingen ti pannakiranget iti rehimen US-Marcos Panagaresto kenni Duterte, naipanpanunot Krisis iti kabiagan, direkta nga atake kadagiti babbai Kinaranggas iti estado maibusor laban kadagiti babbai "Tour of duty" iti NPA Rebyu ti Ulos 2024 Iti ababa a sarita Makadadael a proyekto a dam idiy Mindoro War games ng US sa South Korea at Pilipinas Welga iti Nexperia Philippines, balligi Dagiti protesta 3 pinatay ti AFP iti peke nga engkwentro	
Ti Ang Bayan ket ipabpablaak ti Komite Sentral ti Partido Komunista ng Pilipinas dua a daras iti tunggal bulan	
 ang.bayan@cpp.ph	

Panagaresto ken panangsango ti ICC kadagiti krimen ni Duterte, nangted-ragsak kadagiti biktima na

Rinambakan dagiti biktima iti ekstrahudisyal a pampapatay ken pasismo ni Duterte ti panagaresto ken panangsango kenkuana iti International Criminal Court (ICC) ita a Marso. Inaresto dagiti pwersa iti Philippine National Police ni Duterte iti bisa iti mandamyemto de aresto nga inruar iti ICC idi Marso 11 nga inpatungpal iti International Criminal Police Organization. Indasar kenkuana iti mandamyemto apagsangpet na sadiay Ninoy Aquino International Airport manipud iti panagbyahe na idia Hong Kong.

"Awan katukad na a ragsak ti marikriknak, kagiddan iti panaglua gapu iti ragsak iti panagaresto kenni Duterte," segun kenni Nanay Dahlia Cuartero, inang iti maysa a biktima iti gera kontra-droga ken kameng iti Rise Up Mothers.

Segun kenni Jane Lee, asawa iti maysa pay a biktima, aglalaok iti emosyon na. "Makasangsangitenak, kaykayatak la unay a makita isuna (Duterte) a nakabalud. Pagbayadan da dagiti inaramid da kadakami. Isuna ket inaresto pay laeng dagiti pulis, dagiti kakabagian mi ket dagus a pinapatay. Nagdakkelan iti nagdumaan iti nagbaetan iti nabileg ken ordinaryo a tao a kas kadakami," kinuna na.

Idi malem iti Marso 11, agsumbangir a protesta ti insayangkat iti intero a pagilian. Nasurok 500 ti nagu ummong iti Welcome Rotonda sadiay Quezon City iti panangiyuna dagiti pamilya ti biktima, saan laeng a iti gera kontra droga, nu di ket iti patakaran a pampapatay iti rehimg Duterte kadagiti aktibista.

Naaddaan dagiti panagtignay, kaaduan iti panangidaulo dagiti grupo iti agtutubo idia La Union, Isabela, Baguio City, Pasig City, Laguna, Tarlac, Iloilo City, at Cebu City. Nagtignay met laeng dagiti estudyante iti uneg dagiti kampus iti University of the Philippines, Polytechnic University of the Philippines-Manila, University of Sto Tomas, De La Salle Unuversity, at Ate-

neo de Manila University.

Timmakder met laeng dagiti migrante a Pilipino iti adu a sulit iti lubong laban kenni Duterte. Naaddaan iti protesta sadiay United States, United Kingdom, ken dadduma pay a pagilian. Nagmartsa dagiti progresibo nga organisasyon agturong iti *compound* iti ICC tapno sabaten iti protesta ti panagsangpet ni Duterte.

Nagprotesta met laeng dagiti pamilya iti biktima ken dagiti progresibo nga organisasyon idi Marso 14 ken idi Marso 17 tapno irupir ti panagsubli iti Pilipinas iti ICC ken tubngaren ti rehimen Marcos kadagiti bukod a pasista a krimen na.

Maiyannurot iti proseso

Iti mandamyemto de aresto nga adda petsa na a Marso 7, saklaw iti kaso laban kenni Duterte dagiti insidente iti pampapatay manipud Nobyembre 1, 2011 inggana Maso 16, 2019. Saan a bumaba iti 19 kadagitoy a pampapatay ti napasamak idi isuna ti meyor iti Davao City ken 24 kaso iti panawen nga isuna ti presidente iti Pilipinas. Dagitoy a kaso ti mangipakita iti padron iti sistematisado a pampapatay maipasurot iti patakaran ni Duterte.

Iti dokumento nga inpubliko ti ICC idi Marso 13, ninaganan da ni Duterte kas "pinakaresponsable" iti krimen laban iti sangkataoan, ken "utek" iti panangbukel ken panangipasaknap iti plano tapno targeten "dagiti kadawyan a kriminal." Inla-

nad met laeng ti dokumento nga adda dagiti "co-perpetrator" wenno kakumplot ni Duterte iti krimen. Saan nga adayo nga iruar tu met laeng ti korte ti mandamyemto de aresto para kadakuada.

Idi Marso 14, insango da ni Duterte iti Pre-trial Chamber I nu sardinno ket inpakaammo kenkuana ti kaso nga insampa kontra kenkuana, ken dagiti karbengan na kas suspek. Iti 29-minuto a panagdengngeg, kinuna ti korte nga rumbeng a naidatag kenni Duterte ti mandamyemto idi arestaren da isuna ken indatag kenkuana dagiti karbengan na kas suspek. Inlawag da met laeng a pimmauneg ni Duterte iti panangamiris iti doktor, ken naideklara nga isuna ket "naan-anay a mulat" kadagiti addang nga ar-aramiden iti korte.

Inkeddeng iti korte ti sumaruno a panagdengngeg intun Setyembre 23 tapno ma ikkan iti panawen ti grupo ni Duterte a makapagsagana. Iti daytoy tu pay laeng a panagdengngeg a maikeddeng nu adda kadi naan-anay nga ebidensya ti prosesusyon tapno ituloy ti pormal a panag-usig iti kaso.

Nu mapaneknekan a nagbasul, mabalin a madusa ni Duterte iti aginggana 30 tawen a pannakaibalud, pagbayaden iti multa ken kumpeskaren dagiti sanikua a natagikua na gapu iti krimen. Mabalin met laeng nga imandar iti korte nga agbayad danyos kadagiti biktima para iti amin a napukaw kadakuada. **AB**

Krisis iti kabiagan, direkta nga atake kadagiti babbai

Linagip iti rinib-ribu a kababaihan iti Internasyunal nga Aldaw iti Babbai nga Anakling-et iti tengnga iti agkakanat a krisis iti kabiagan ken pulitika. Inawagan da kas atake kadagiti babbai a Pilipino ti panagsuek iti tukad iti panagbiag dagiti pamilya a Pilipino, a direkta a resulta dagiti neoliberal a patakaran iti deregulasyon, pribatisasyon ken liberalisasyon iti nagsasaruno a rehimen. Kinondenar da ti kinainutil iti agdama a rehimen Ferdinand Marcos Jr nga ibaba ti presyo iti makan ken dadduma a gagatangen, kasta met ti panangipalubos na kadagiti pribado a kompanya nga ingato ti singir kadagiti pampubliko nga yutilidad.

Saan a mailedged iti tungpa kadagiti babbai ken ubbing iti inyeg ti panagsuek iti ekonomya, kinaawan panggedan, barat a tangdan ken nababa a pastrek, ken iti pinagbalin a pribado ken nangina a serbisyo a pangkagimongan. Agtaltalinaed a nangato ti presyo iti bagas, karne ken isda, iti laksid dagiti karkari iti rehimen nga ibaba daytoy babaen iti importasyon. Ngimmato ti singir iti kuryente ken danum, ken maipangato ti singir iti LRT manipud Abril 2. Awan sarday iti pananggato iti presyo ti LPG ken dadduma pay a produkto a petrolyo.

Naggu ummong ken nagkukuyog a nagsala kas protesta dagiti babbai ken dadduma pay a sektor iti babbai ken dadduma pay a sektor idia Manila, Laguna, Batangas, Baguio, Tabuk City iti Kalinga; Iloilo, Capiz ken Aklan iti Panay; Naga ken Legazpi iti Bicol, ken iti Davao.

Agarup kaguddua iti babbai edad 15-65 ket saan nga ibilbilang iti estado kas "pwersa iti tegged" iti pagilian. Maitudtuding da kas saan a produktibo, uray kabinnulig ida dagiti assawa da iti kataltalunan ken kabangkagan, ken karsada ken dadduma pay a lugar a makapespes da iti sangkabassit a pastrek.

Ti babbai a mabigbig nga adda trabaho na ket dagiti adda iti sektor iti serbisyo nu sadinno ket nasaknap ti kontraktwalisasyon, ken minimum laeng wenno nababbaba pay ti aw-

awaten da a tangdan. Uray kadagiti dadakkel nga empresa, saan da a regular. Iti uneg ti gobyerno, uppat iti tunggal 10 empleyado a nakapauneg iti sistema a *job order/contract of service* ket babai.

Iti kabuklan na, umaw-awat da iti nababbaba a tangdan maiyarig iti lallaki. Maik ikkan da kadagiti trabaho a "bagay" kadagiti "tradisyunal" a rebbengen da a kadawyan na ket adda iti nababa a tukad iti produksyon ken burukrasya. Iti eskwelaan pay laeng, kadawyan da nga maidurduron kadagiti kurso a panagdait, panagpapintas (*beauty care*), ken panagsekretarya a nababa iti tangdan ken kadawyan ket saan a regular iti trabaho. Mailatang kadagiti lallaki dagiti trabaho nga adda dadakkel a potensyal nga agbalin a regular ken maaddaan iti nangangato a posisyon.

Nagbassit iti bilang dagiti unyonisado a mangmangged, ngem adayo a basbassit dagiti unyonisado a babbai. Kaaduan kadagiti nabatbati nga unyon ket adda kadagiti tradisyunal nga industriya a dominado dagiti lallaki, kas iti panagmanupaktura ken konstruksyon.

Saan a nakakaskasdaaw a babbai met laeng ti kaaduan nga ikikaten dagiti kapitalista. Kadagiti naglabas a tawen, rinib-ribu a babbai ti naawanan iti trabaho na idi nagserra dagiti gangggannaet a kompanya iti kawes iti uneg dagiti

export processing zone sadiay Cebu. Agngangabit met iti trabaho iti babbai a mangbukbukel iti agingga 55% empleyado kadagiti *business process outsourcing* wenno BPO gapu iti panagusar dagiti ganggannaet a kompanya iti *artificial intelligence*.

Laksid iti nasaknap a panagikkat gapu iti kinasobra, adu met a babbai iti mapatpatakyas iti trabaho gapu iti diskriminasyon. Kadagiti dadakkel nga empresa, inggagara a saan nga maawat dagiti masakog wenno na asawaan (gapu ta mabalin da nga agsikog). Mapatpatakyas ida kalpasan a nakaanak gapu ta saan ida nga sakop iti linteg iti *maternity leave*. Awan ti mait-ited ti kapitalista ken estado a suporta kadagiti babbai nga adda babassit nga annak na.

Lallalo a nalatak ti saan a panagpapatas ken rigat dagiti babbai iti kaaw-awayan. Iti mano dekada a panagipatungpal iti reporma iti daga, 19% laeng ti babbai nga adda iggem na nga emancipation patent ken 31% met iti *certificate of land ownership award* wenno CLOA.

Gapu iti kinaawan daga ken kinakirang iti panggedan, minilyon a babbai ti makigasanggasat iti ballasiw-taaw tapno maaddaan pastrek. Innem iti tunggal 10 migrante a Pilipino ket babbai. Nababa a klase ti trabaho da ken bulnerable iti abuso, nakaro a panaggundaway ken *human trafficking*. Karaman kadagiti biktima iti *human trafficking* ni Mary Jane Veloso, a 15 tawenen nakabalud idia Indonesia, a nalasat iti

Suruten iti panid 5

pannusa a pannakatay ken, numanpay nakabalud pay ket naiyawiden ditoy pagilian, iti duron dagiti kakabagian na, gayyem ken tagasuporta.

Iti usapin iti salun-at, saan laeng a parigat nu di ket makapatay kadagiti babbai dagiti patakaran iti estado. Aginggana ita ket saan latta marisrisut iti estado iti *maternal mortality* wenno pannakatay iti babbai gapu iti panaganak. Manipud Enero inggana Agosto 2024, nailista ti 470 matmatay nga inna, kabatog iti 59 a matmatay iti panaganak kada bulan. Ito napalabas a tawen, dimmanon iti 1,868 ti *maternal death*.

Kurang la ngaruden, pribado pay dagiti pasdek pangsalun-at para kadagiti babbai. Nasurok kaguddua (58%) kadagiti paanakan ket pribado ken mangsingsingir iti manupulo a ribu iti normal a panaganak, ken lallalo nu agkasapulan iti sesaryan nga operasyon. Nakanginngina iti tsek-ap ken panagpaagas kadagiti saksakit a mapadpasan dagiti babbai kas iti breast ken *cervical cancer*. Idi 2022, nairekord ti 33,079 barbaro a kaso iti *breast cancer*, nu sadinno 11,857 ti nailista a natay, kabatog iti 32 babbai kada aldaw.

Saan a naan-anay ti proteksyon iti estado kadagiti babbai, lalo kadagiti babbai nga ubbing. Idi 2023, 143,276 ti kaso iti panagsikog dagiti tinedyer, ken adda 390 babbai nga ubbing ti naganak kada aldaw. Iti daytoy a bilang, 3,343 ket panagsikog iti ubbing agtawen 15 pababa ken 99% kadagitoy a kaso ket maigapu iti *statutory rape* wenno panangrames dagiti natataeng a lallaki a nagusar iti bileg wenno awtoridad.

Nakarkaro ti kinaawan proteksyon iti estado kadagiti ubbing kontra iti sekswal a pananggundaway. Iti intero a lubong, Pilipinas ti sentro iti produksyon iti *child sexual abuse materials*. Idi 2023, nakaawat ti Pilipinas iti agarup 3 milyon reklamo, kabatog iti nasurok 7,500 reklamo kada aldaw iti mapatta-patta nga *online child sexual exploitation*. Awan sungbat ti estado kadagitoy a reklamo, isu nga awan sarday daytoy nga agtultuloy.

Iti tengnga iti krisis ken panagrigrigat, lallalo a kumarkaro iti kinaranggas maibusor kadagiti babbai. Iti limitado nga report iti pulis, adda iti 12,046 kaso iti naduma-duma a tipo iti kinaranggas iti babbai idi Enero agingga Nobyembre 2024, nangatangato ngem iti 11,585 kaso idi 2023. Mailanlanad a maysa laeng iti 10 kaso iti kinaranggas iti babbai ti mairepreport kadagiti pulis gapu iti kinaawan talek da iti awtoridad. Nakarkaro a rimmigat kadagiti biktima nga agparang iti panawen iti *social media*, nu sadinno ket nasaknap ti kultura iti pammabasul kadagiti biktima ken panagulimek laengen gapu iti pammati nga awan met pagbaliwan na kalpasan nga ibutaktak iti krimen. AB

Kinaranggas iti estado maibusor laban kadagiti babbai

AWAN SARDENG TI panagatake iti reaksyunaryo nga estado kadagiti babbai iti nagan iti gera kontra-insurhensiya. Rinibribu a babbai ti biktima kadagiti panaglabsing dagiti armado a pwersa na daytoy, lallalo iti kaaw-awayan. Paset ida dagiti komunidad nga iturturayan iti militar ken mabombomba, ken ipapauneg iti blokeyo ken kontrol.

Manipud nagtugaw ni Marcos Jr iti poder, saan a bumaba iti 23 babbai ti pinapatay dagiti ahente iti estado iti linged iti gera kontra-insurhensiya. Siyam kadakuada ket sibilyan nga inakusaran a Nalabaga a mannakigubat ken pinapatay kadagiti ar-aramid nga engkwentro. Karaman kadagitoy da Jelyn Deomo, Sheryl Dejomo ken Divina Ajitan a pinapatay iti 96th IB sadiay Masbate, ken iti agina a Cristina Jacolbe ken babai nga anak na a ni Everlee a pinapatay iti 79th IB sadiay Negros Oriental. Ti dadduma ket Nalabaga a mannakigubat a nakemmeg, pinarigatan sakbay nga inggagara a pinapatay kas kada Wilma Tiamzon, Hannah Cesista, Annabel Talon, Glorivic Blandres ken Kaliska Peralta.

Saan a bumaba iti 20 babbai ti dinukot dagiti ahente ni Marcos Jr. Tallo kadakuada, da Elgene Mungcal, Ma. Elena Pamposa ken Lyngrace Martullinas, ket saan pay nga nailungaw inggana ita. Sumagmamano kadakuada iti nakawayay iti ima dagiti soldado, kasla kada Jhed Tamano, Jonila Castro, Rowena Dasig ken Dyan Gumanao. Ti dadduma met ket limed nga naibalud iti kampo militar kas kada Mariel Rebato ken Monica Ogacho, kadua dagiti kaipaspasngay nga annak da.

Inggagara a tartargeten dagiti soldado dagiti masikog wenno barbaro laeng a naganak a pagat-atapan da a Nalabaga a mannakigubat wenno asawa iti Nalabaga a mannakigubat tapno mapwersa da a sumuko ken dagiti assawa da. Maysa ditoy ni Cherylyn Rebata, a dinukot manipud iti pagtar-tarusan na a balay ken limed nga naipupok inggana naganak. Kinidnap dagiti soldado ti anak na tapno pwersaren da isuna nga isuko na ni lakay na a maysa met laeng a Nalabaga a mannakigubat.

Kadagiti komunidad iti mannalon nga ok-okuparen dagiti militar, mangisungsungsong dagiti soldado iti kinaranggas kontra kadagiti babbai. Saan a bumaba iti walo a kaso iti panangrames iti naiyulat kadagiti komunidad iti Northern Samar, Camarines Norte, Batangas ken Oriental Mindoro. Menor-de-edad ti biktima iti dua a kaso. Dua met ti nagreport nga adda sabali a soldado a nagbalin a "look out" bayat nga iyar-aramid ti krimen.

Manipud Hulyo 2022 inggana Enero, saan a bumaba iti 27 babbai ti inaresto iti rehimen Marcos gapu iti parparbo a kaso iti *illegal possession of firearms and explosives* ken insilpo iti armado a tignayan. Adu kadakuada ket babbaketen a kas kada Presentacion Saluta, 63; Dolores Rapsing Belibit, 70; Adora Faye de Vera, 66; ken kaudian, ni Myrna Cruz-Abraham, 69. Da de Vera ken Cruz-Abraham ket nakaruaren, ngem ad-adu ti nakabalud pay laeng iti naduma-duma a sulit iti pagilian.

"Tour of duty" iti NPA

Makabulan a naikuyog iti maysa a yunit ti New People's Army (NPA) iti Akin-abagatan a Katagalogan da Ka Cloud ken Ka Malen kas paset ti "tour of duty" wenno TOD da. Ti "TOD," integrasyon wenno pannakipagbiag ket nagduduma nga awag iti pannakila-ok dagiti kameng ti rebolusyonaryo nga organisasyon ti masa ken Partidista manipud syudad iti NPA tapno maaddaan ti kongkreto a kapadasan iti armado a rebolusyon.

Naggapu iti dasig a petiburges da Ka Cloud ken Ka Malen. Saan da a naruum ti biag iti kabambantayan. Masansan a marigatan da, aglalo iti pannagna, ngem naragsak da latta ken natured a nakaannatup iti manera ti hukbo. Nakasurot da iti panagdaliasat iti natatayag ken nagalis a tereyn, trabaho iti masa, militar a panagsanay ken panangtaming kadagiti teknikal a trabaho.

Para ken ni Ka Cloud, kasasayaatan a tao a naam-ammo ken nakapulapol na dagiti Nalabaga a mannakigubat. Naimatangan na iti kina-mapangngeddeng dagiti mannakigubat iti sanguanan ti adu a karit iti gerilya a panagbiag. Nakita na ti kinaseryoso dagiti Nalabaga a mannakigubat iti panagtulnog ti tignayan a panagilinteg ken panagringbaw kadagiti kakapuyan.

Bayat a nakasilpo, nagsursuro ni Ka Cloud kas opisyal iti lohistika. Nagbalin a responsibilidad na ti panagimbertyo ti suplay, panangtarawidwid ti kusina ken panangsigurado ti makan iti yunit. Bigbigat pay laeng ket maipasabat iti kusina ti "Good morning kakadua!" ni Ka Cloud.

Napnuan met ti panagyamyaman ni Ka Malen iti panangtarabay ken pannakaawat dagiti kakadua ti pakarigatan na nga umannatup ti biag iti sona. Nagsursuro isuna kas tarabay ti pampulitika iti pormasyon na. Ditoy a nakita na ti lugar dagiti risiris ti kaammuan ken panagdidinnillaw dagiti kakadua iti pakinakem iti tignayan a panagilinteg. Nakita na no kasano ti panagtitinnulong tunggal maysa dagiti kakadua.

Iti aldaw nga ipapanaw dagiti dua, nangirussuat iti kapihan ti yunit tapno ragupen ti pannakipagbiag da iti hukbo. Uray ababa laeng ti panagtalinaed da, nakaadaw kadagiti adal ken inspirasyon dagiti dua ken dagiti Nalabaga a mannakigubat a nangpasangbay kadakuada. Inkari dagiti dua nga iti panagsubli da sadinoman a larangan gerilya, ket mangikuyog da ti dadduma pay nga agtutubo.

Pammaneknek ti kapadasan da Ka Cloud ken Ka Malen a saan a lapped kadagiti rebolusyonaryo ti syudad ti kinakurang ti kabaalan tapno agbalin a Nalabaga a mannakigubat. Agur-uray dagiti larangan gerilya ken naka-sagana dagiti Nalabaga a mannakigubat a mangsursuro kadagiti agtutubo iti syudad a natured a lumaok iti soldados ti umili.

AB

Rebyu ti Ulos 2024

NAINTIEMPUAN LAENG KEN addaan karit iti pannakaipablaak ti Ulos 2024. Pudno a maysa a siyensiya ken arte a mailbilang a mangilawlawag ken mangsungbat iti ania, apay ken kasano ti agdama a konteksto ti pannakidangadang tayo babaen kadagiti obra a kas iti daniw, drama, sarita, liriko ti kanta ken drowing ken panagpinta.

Dagiti napili a sinurat ken dagiti ladawan iti 2024 ket mabalin a makuna nga epektibo gapu ta mangpataud da iti nagduduma a kapadasan wenno impresyon kadagiti agbas-basa. Dagiti daniw, surat ken dagiti ensayo ket naimpusuan a mangpadayaw kadagiti immun-una a kameng a nagbalin a "masirib" ken "managpartuat" ti biag gapu iti panangaramidda kadagiti di mailibak a ken pagrebbengan iti nailian-demokratiko a rebolusion. Dagiti panidna iturong da ti agbasbasa iti napudpudno a panagkita kadagiti naduma-duma a personal ken sosyal a kontradiksyon ngem iti kamaudiananna ilawlawag na ti kinapudno ti panagpili iti panangsango iti nalablables ngem ti bukod a panggep ti rebolusyon para iti pagilian ken dasig.

Naballigi ti panagayus dagiti visual arts tapno maidanon dagitoy kadagiti agbasbasa iti nangatngato a pannakaawat, nangatngato a moralidad ken nabilbileg a determinasyon nga agbalin a mangitandudo iti kultura ti panagilinteg.

Iti kastoy a wagas agtultuloy koma ti kampanya ken panangibunannag a basaen ti intero a libro ti Ulos! Igiddan karaman ti panangbasa daytoy iti panagbasa kadagiti kangrunaan a dokumento a masapul a maadal ken masukimat. Nasayaat a mausar dagiti sinurat a kas inspirasyon kabayatan nga agisaysayangkat kadagiti taripnong ti panagsukisok, panangurnos kadagiti paglalagom, panangdil-law ken bukod-a-panagdillaw ken naduma-duma a trabaho iti ideolohiya, pulitika ken organisasyon.

Iti agdama, nangruna iti syudad, ti oras a mausar iti panagbasa, panagsukimat, panagadal ken panagaramid ti adu a trabaho ket nagbalin a risiris saan a husto a panagusar ti internet ken *social media*. Segun ti pakauna nga sarita ti Ulos 2024, ti iti panagbalbaliw ti kapanunotan ken kababalin, indibidwal ken kolektibo, ket maysa a paset ti kultura." No kasapulan a balbaliwantayo ti panangusar ti *social media*, balbaliwantayo. No nasken a kritikal a maikat dagiti petiburges nga impluwensiya manipud iti naduma-duma a materyal ken instrumento a mangsaranget iti proletario a panunot ken kababalin, masapul a agballigi daytoy. Sangsangkamaysa nga itandudo tayo iti kritiko ken managparnuay a pamay-an ti maysa a kultura a mangsupi-at ti suhetibismo ken dagiti burges a kapanunotan ken kababalin!

64%

nairekord a panaglabsing iti panagkakampanya ket dagiti kaso a *red-tagging*, kasaruno ti iligal a panagkampanya , panagagatang ti botos ken iligal a panangusar ti rekurso ti publiko.

Pammataudan: Vote Report PH, Marso 14, 2025

₱200/aldaw

innayon ni Marcos iti espesyal nga alawans dagiti soldado (regular ken reserba) manipud ₱150 agbalin ₱350, nayon iti sueldo dagiti pasista, nangatangato iti kadawyan nga empleado ti gobyerno. Kabaliktad daytoy, adda laeng iti abereyds a ₱35 a nayon iti minimum nga sueldo dagiti mangmangged iti intero a pagilian, ti umaw-awat iti awan pay kagudua ti makapabiag a sueldo.

50%

ngimmatuan ti kaadu ti inangkat a karne ti baboy idi Enero a mangibabbaba iti presyo ti linnakuan ti lokal nga agtataraken ti baboy. Iti bangir daytoy, agtaltalinaed a nangato ti presyo ti baboy kadagiti palengke.

Jay Kamote, Miggy Mango, Xiaomi Ocho

nayon dagiti palso a nagan nga immawat ti bayad manipud iti *confidential funds* ni Sara Duterte. Mairaman ti "**Mary Grace Piattos**," dagitoy a nagan ket nagbalin a mitsa a maimbestigaran ti maanomalia a panagusar ni Duterte iti pondo.

₱2.02 TRILYON

Ti inbayad ti gobyerno iti utang idi 2024, 26% a nangatangato ngem ti ₱1.6 trilyon nga imbayad idi 2023. Mas ngumato pay daytoy iti sumaruno a tawen, kalpasan ti awan ressat a panagutang ti Pilipinas iti uneg ti rehimen a Duterte ken Marcos.

4.4 EKTARYA

ti nasakop ti iligal ken manangdadael a panagkwari iti Bugo, Cagayan de Oro. Napasardeng daytoy dagiti residente babaen ti nagkaykaysa a panagtignay da.

160

estado ti nangitakder iti **Rome Statute** idi July 17, 1988 iti Rome, Italy ken nangbukel ti ICC Kas permanente a korte nga addaan hurisdiksyon ti kakaruan a krimen nga addaan pateg internasional, Kas ti krimen maibusor iti kagimongan, krimen iti gubat ken krimen iti agresyon.

₱1.225 B + ₱274.8 M

ti nasayang iti panagpaaramid ti Cabagan-Sta Maria Bridge iti Isabela a narsuod idi Pebrero 27, 26 nga aldaw kalpasan a linuktan para iti publiko.

Makadadael a proyekto a dam idiyay Occidental Mindoro

Baro a pangta iti biag ken pagbiagan dagiti mannalon, katutubo a Mangyan-Buhid ken umili iti beddeng ti San Jose ken Rizal, Occidental Mindoro ti plano a panangitakder iti dam kadagiti karayan ti Kayakyan ken Busuanga, nga adda iti beddeng ti dua nga ili. Ti Kayakyan ket maysa a mayor a pasanga iti Busuanga, maysa kadagiti dadakkel a karayan iti probinsiya.

Sangapulo a komunidad ti katutubo a Mangyan-Buhid ti dagus a pangnamnamaan ti karayan ti Kayakyan para kadagiti kabiagan ken inaldaw a kasapulan da. Agserserbi met daytoy a paggagapuan ti danum para iti irigasyon iti saan a bumaba ti pito a barangay.

Ti Lipitan Small Reservoir Irrigation Project

Ti Lipitan Small Reservoir Irrigation Project ket agpangpanggep nga agitakder ti dua a dam iti karayan ti Kayakyan ken Busuanga tapno padur-asen kano iti sistema ti irigasyon kadagiti barangay iti San Jose ken Rizal. Indauluan daytoy ti National Irrigation Administration (NIA) babaen iti Irrigation Management Office ti Occidental Mindoro.

Iti pannakaipatungpal ti proyekto, ti managimbubukodan a gobierno ket inyaleng-alengna ti bogus a linteg na nga Indigenous Peoples Right Act (IPRA) a mangibagbaga a kasapulan nga umuna nga alaen ti Free Prior and Informed Consent (FPIC) wenno nawaya a pammalubos dagiti komunidad nga masakupan dagiti proyekto.

Dua a dam ti plano nga itakder para iti nabaga a proyekto. Umu-na, ti impounding dam nga pangurnungan ti danum manipud iti nangato a paset ti karayan ti Kayakyan.

Maikadua, ti "diversion dam" nga itakder iti karayan ti Busuanga iti beddeng dagiti barangay ti Central iti San Jose, Pitogo ken Sto. Niño iti Rizal. Ti maika-

dua a dam ti mangawid ti ayos ti danum tapno madanun daytoy dagiti baryo nga umasideg iti sentro ti San Jose.

Ilaslastog ti NIA nga addaan 6,676.20 ektarya a pagtatalonan ken 4,334 a mannalon ti "agnumar" iti itakder nga irigasyon. Ngem ti mas kadakkelan a panggep ti dam ket iti *hydropower* nga mangpataud ti 2.5 *megawatt* a kuryente ken kuna da nga isu ti sumungbat ti dakkel a pagkurkurangan ti kuryente iti Occidental Mindoro.

Iti patta patta, agarup ₱6.94 bilyon ti badyet para iti proyekto nga pinunduan iti pautang ti Japan International Cooperation Agency. Rugian ti konstruksyon intuno 2027 ken malpas iti 2032.

Perwisyo kadagiti masa a Mindoreño

Nasurok nga 40,000 a lumugar ti mapatta-patta a maapektaran iti proyekto.

Lima a komunidad wenno agarup sumurok-kumurang 1,400 katutubo a Mangyan-Buhid ti mapapanaw kadagiti lugar a pagnaedan ken dagiti pagmulmulaan a dagdaga. Lima pay

a komunidad dagiti katutubo nga addaan populasyon a 2,200 ti mapunas gapu ta asideg dagitoy iti karayan ken mismo idiyay a maitakder a dam.

Agpegpeggad met dagiti barangay nga adda iti kapatagan iti igid ti karayan ti Busuanga. Direkta nga apektado da iti layus a gapu ti dam iti kada agibulos ti dakkel a bolyum ti danum. Ita pay laeng, masansan a malaylayus dagiti lugar ti kapatagan a paset ti beddeng ti San Jose ken Rizal.

Idi 2024, sinupiat ti umili ti proyekto nga ididiaya kadakuada ti lokal a gobyerno. Iti bangir na, ipilpilit nga palubusan ti proyekto dagiti armado nga elemento ti 203rd IBde ken dagiti pulis. Gapu iti panagkedked, pardayaen ken ibagbaga da a taga-suporta da iti NPA. Uray dagiti opisyal dagiti barangay nga apektado ken babassit a negosyante ket butbutngen da tapno lappedan da ida nga agsarita laban iti proyekto.

Adu ti agsagaba nga umili, minil-milyon ti magungguna dagiti pribado a kontratista a makaala amin kadagiti kontrata iti proyekto ken dagiti pakainaiganna nga impraistruktura kas iti itakder a kalsada ken rangtay nga agturong iti target a lugar.. Umakop met laeng iti gunguna dagiti konsesyunaryo ti kuryente kas iti San Miguel Corporation ni Ramon Ang ken OrMin Power Inc ni Jolly

Ting manipud iti mapartuat nga enerhiya iti dam.

Nakapakat ken kanayon nga agopoperasyon iti lugar a pangitakderan ti dam dagiti pasista a pwersa ti 203rd Bde ken dagiti pulis tapno salakniban ti makadidigra a proyekto.

Manipud iti Alab, rebolusyonaryo a pagiwarnak iti Mindoro.

Makadadael dagiti war games ti US iti South Korea ken Pilipinas

Sagadsaden nga impatungpal iti kadadakkelan a war games wenno panagsanay iti gera ti imperyalismo nga US iti rehiyon ti Asia Pacific ita nga 2025. Rinugian ti US iti Republic of Korea (ROK) idi Marso 10 ti Freedom Shield war games kabayatan a naikeddeng nga aramiden ti kadadakkelan a Balikatan war games ti Pilipinas iti sumarsarunon a bulan. Aramiden dagitoy kagiddan ti adu pay a babassit a war games iti naduma-duma nga a ti rehiyon.

Dagitoy a war games ket parparuaren na nga dagiti "ehersisyo a pangdependensa" ken panangpabileg iti alyansa. Ti pudno a panggep dagitoy ket panangpabileg iti "interoperability" wenno kontrol dagiti militar ti US kadagiti pwersa militar ti Pilipinas ken sabali a pagilian. Ususaren daytoy ti US tapno mapatalinaed ti kontrol iti rehiyon ken lalo pay nga pairtengen ti tensiyon ti kasupiat daytoy nga imperyalista a pagilian a China ken iti North Korea.

Freedom Shield 25

Saan a bumaba iti 19,000 a pwersa iti militar ti South Korea ken US ti limmaok iti Freedom Shield (FS) 25 nga nagbayag iti 11 nga aldaw wenno agingga iti Marso 21. Adda ti 17 nagduduma a war games, manipud iti 10 war games idi 2024 ti inrusuat ita nga tawen. Nangirusuat iti naduma-duma nga tipo ti panagsanay militar ti tropa ti US ken South Korea mairaman dagiti live-fire (panagkarga ti pudno a bala wenno artillera) ehersisyo iti kadagaan, kadanuman ken iti tangatang ti pa-

gilian. Iti tinawen a war games na daytoy ket maibilbilang ti Democratic People's Republic of Korea (DPRK o North Korea) kas "panagsagana para iti panangsakop" dagiti pwersa militar ti US ken South Korea iti pagilian da. Kas sungbat iti panangipakpakita iti determinasyon a mangidependensa iti nailian a soberenya daytoy, nangipatatayab ti DPRK kadagiti ballistic misayl iti baybay. Sakbay iti FS25, agsusumbangiren iti irusrusuat ti US nga aktibidad ti militar. Maysa daytoy iti inrusuat da idi March 5, no sadino ket nabomba ti US ken South Korea ti komunidad iti Nogokri, ili ti Gyeonggi gapu ta kamali dagiti koordineyt (lokasyon) nga nakalanad kadagiti kompyuter ti jet fighter. Walo a bomba nga MK-82 (addaan dagsen nga 500-libras) ti "aksidente a naitinnag dagiti eroplano a panggubat.

Saan a bumaba iti 30 a sibilyan ti nadunor iti dayta nga insidente. Adu a balbalay ken pasdek ti nadadael kabayatan nga nangisagmak iti napalalo a trauma ken bu-

teng kadagiti residente. Impetteng ti mayor iti Pocheon nga saanen a kasapulan nga agirusuat kadagiti kapada na nga war games iti ili da inggana a saan a masigurado ti militar a saan a mapasamak manen ti kapada nga aksidente. Tallo a dadakkel a pasilidad militar, 4,960 ektarya ti kalawa na iti adda iti ili ti Pocheon.

Panagsagana iti Balikatan Exercises "SABAK" 2025

Karugrugi pay laeng ti 2025, sagadsaden ti panagsagana ti Armed Forces of the Philippines (AFP) ken dagiti pwersa ti US para iti tinawen a Balikatan war games iti Pilipinas. Naikeddeng nga irusuat ti maika-40 serye ti Balikatan iti teriroryo ti Pilipinas iti Abril ken Mayo. Inawagan ti Balikatan ita a tawen bilang SABAK 2025. Manamnama nga mas ad-adu pay daytoy iti 16,000 a tropa ti Pilipino ken Amerikano nga limmaok iti napalabas a tawen.

Iti anunsyo ti AFP, malaksid ti pannakipaset, dagiti ad-adu a soldado nga US ket lumaok met ti armado a pwersa ti Australia, Japan ken dadduma pay a pagilian. Idi 2024 ket adda dagiti opisyal militar ti 14 pay a pagilian ti nagserbi a "nagpaliiw"iti war games. Kangrunaan nga irussuat dagiti war games iti Luzon ken Palawan.

Kas panagsagana, inrusuat ti AFP ti Combined Arms Training Exercise (CATEX) "Katihan" Battle idi Marso 3 agingga ti Marso 12. Limmaok ti 6,000 soldado a Pilipino.

Mano a serye met dagiti manobra militar ti inrusuat ti Pilipinas karaman ti US, Australia, Japan ken Canada iti taaw ken tangatang ti Pilipinas.

Idi Pebrero 21, nakipagmiting ti hepe ti AFP iti kumander ti US Indo-Pacific Command. Inrusuat met dagiti miting ti AFP kadagiti opisyal ken pwersa ti Japan, France, ken Germany iti napalabas a kwarto.

Welga iti Nexperia Phillipines, balligi

NAIDURON BABAEN TI 74 oras a welga ti Nexperia Philippines Inc. Workers Union ti kapitalista iti kumpanya a multinasyunal nga ited ti konsesyon dagiti mangmangged iti pannakitinnawar daytoy para iti *collective bargaining agreement* (CBA). Nagannay ti kapitalista kalpasan a dimmanon ti agarup ₱1.26 bilyon ti napukaw a kita ti kumpanya gapu iti welga manipud malem ti Marso 5 inggana Marso 8.

Sinabat ti suporta dagiti nagwelga dagiti kapada da a mangmangged ken dadduma pay nga organisasyon iti ruar ti Light Industry Park /1 iti Cabuyao City, Laguna. Naragpat ti unyon iti panangisubli iti trabaho ti pangulo iti NPI-WU nga ni Mary Ann Castillo ken maysa pay nga opisyal ti unyon nga naikkat. Naala ti unyon ti nayon a ₱17 kada aldaw iti 2024, ₱19 iti 2025, ₱21 para iti 2026 ken ₱20,000 *signing bonus*. Nalawag met laeng nga nakalanad iti katulagan nga ipaw-pawil ti aniaman nga addang a panagibales kadagiti mangmangged a lumaok iti welga.

Segun ken Castillo, naballigi ti welga gapu ta adu ti namulat iti kasasaad dagiti mangmangged iti Nexperia ken nakipagkaykaysa iti laban. Innayon na pay, pimmigsa iti pakinakem dagiti unyonista ken nakasagana da nga mangirupir para kadagiti karbengan da.

Isubli dagiti tahungan iti Navotas. Nagtulong iti *city hall* ti Navotas dagiti mangngalap ken agtatahong babaen ti Pamalakaya idi Marso 14, tapno irupir iti lokal a gobierno a palubusan da nga agsubli kadagiti pagtahungan da. Iti dayta met la nga aldaw iti napalabas a tawen, dinemolis ti gobierno dagiti pagtahungan da iti linged ti "rehabilitasyon" ti Manila Bay. Nasurok 200 a tahungan ti dinemolis idi napalabas a tawen tapno ikkan gundaway ti 650 ektarya a proyekto iti reklamasyon ti San Miguel Corporation ti Navotas.

Hustisia para kadagiti residente iti Balubad. nagmartsa iti Angeles City iti Pampanga dagiti residente iti Sityo Balubad, Barangay Anunas idi Marso 12 tapno manawagan iti hustisia ti naranggas ken iligal a demolisyon iti komunidad da idi Marso 12, 2024. Iti demolisyon idi napalabas a tawen, 600 a pamilya ken 48 a mannalon a benepisyaryo ti *certificate of land ownership award* ti napadisi manipud kadagiti daga da.

Dagiti konsyumer laban iti nangingina a presyo. Ginunggon iti protesta ti naduma-duma a grupo a paset ti Samahan at Ugnayan ng mga Konsyumer Para sa Ikauunlad ng Bayan (Suki Network) idi Marso 14 dagiti palengke iti Metro Manila tapno ipanawagan iti panangibaba iti presyo ti makan, gagatangen ken bayad ti kuryente, danum ken dadduma pay. Adda met ti nakasina a protesta dagiti agtutubo nga estudyante kadua da dagiti mangmangged tapno lappedan ti panangingato ti plete iti tren.

3 pinatay ti AFP iti peke nga engkwentro iti Mindoro ken Negros

DUA A KASO ti peke nga engkwentro iti nairekord ti Mindoro ken Negros iti uneg laeng ti makalawas no sadino ket tallo iti pinapatay dagiti soldado ti Armed Forces of the Philippines (AFP). Nakaro a panaglabsing iti internasyunal a makatao a linteg ken pagannurutan ti gubat iti naip plano a panangpapatay ti AFP kadagiti biktima.

Iti Negros Occidental, innala dagiti ahente ti Crime Investigation ang Detection Group da Noy-noy Ponteras (Ka Jojo) ken Marisa Pobresa (Ka Kim) idi Marso 7, alas-7 ti rabii, iti maysa a barangay iti Bacolod City. Kinabigatan, kinuna da a natay dagitoy ti maysa nga armado nga enkwentro ti AFP ken New People's Army (NPA) iti Sityo Paradiso, Barangay Caduhaan, Cadiz City. Segun iti BHB-Negros Island (Apolinario Gatmaitan Command), ti dua ket tinortyur sakbay da a pinatay dagitoy.

Iti Oriental Mindoro, sinalungasing ti BHB-Mindoro (Lucio de Guzman Command) a nalabaga a mannakigubat iti ibagbaga ti 4th IB a napatay dagitoy iti maysa nga "engkwentro" idi Marso 14 iti Sitio Cabuyao, Barangay Panaytayan, Mansalay. Kuna ti NPA, awan yunit wenno elemento ti NPA iti nasao a barangay iti dayta a tiempo. Saan pay a nabigbig ti kinatao dagiti biktima.

Iti isu met laeng nga insidente, pinaruar ti AFP nga adda nasamsam nga armas, bala ken pangpasabog manipud kadagiti biktima.

Panagaresto. Inaresto ken ginandat nga ilemmeng dagiti pwersa ti 3rd Special Forces Battalion ti lider-Lumad Manobo nga ni Michelle Campos ken tallo pay a kaduana. Agbibiyahe da iti rabii ti Marso 5 iti Barangay Das-agan, San Francisco, Agusan del Sur. Nakasarita laeng isuda dagiti grupo ti karapatang-tao idi March 11 iti maysa nga ospital iti Prosperidad.

Kabayatanna, saan pay nga nasapulan iti ayan ti lider-Lumad nga ni Genasque Enriquez nga inaresto idi Marso 2. Da Campos ken Enriquez ket nalatak a mangitantandudo ti karbengan ti komunidad da iti Lianga, Surigao del Sur laban iti dadakkel a korporasyon ti panagminas ken panagtroso.

Panangkabil. Kinemmeg ken kinabil ti 94th IB ni Alberto Piaduche idi Marso 9 ti rabii kabayatan a nakalugan iti motorsiklo iti Sityo Tuyuman, Barangay Caradio-an, Himamaylan City iti panangipagarup nga isuda ket miyembro ti NPA. Kakuyog idi ti maysa a kabagian na. Segun iti report, dagiti dua ket pinilit nga pinalugan iti maysa a pikaptrak ket impan iti uneg ti hedkwarters ti militar. Idia nga kinabil da ni Piaduche ken pinapaamin nga adda pakainaigan na iti NPA. Tengngan ti rabii idi pinalubusan da ida.

AB